

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	VALÈNCIA
Direcció	
Edifici	Catedral de Santa Maria

Campanes desaparegudes

Nom	Micalet
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze kg
Fonedor	
Any fosa	1417
Descripció	<p><i>La campana Micalet le da nombre y así esta se llama por haber sido bendecida el 29 de septiembre de 1417 habiendo en ella 215 quintales de metal. Sus padrinos fueron el Duque Real de Gandía y la Reyna doña Margarita viuda mujer que fue del Rey Martín de Aragón. No se encontraba San Vicente Ferrer que murió el 5 de abril de 1419 y fue canonizado el día de San Pedro 29 de junio de 1455. Se quebró la campana y se hizo otra el año 1481 llamándola Miguel Vicente Ferrer.</i></p> <p>SALA, Fr. Francisco - "Historia del Convento de Santo Domingo de Valencia" - mss 6568 AHM BSE f4/4v (Transcripción de Roberto Beltrán - 2014)</p>
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	La vedada
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze kg
Fonedor	FONT, MIQUEL
Any fosa	1468
Descripció	Contracte de la fosa de la campana apellada la Vedada

Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Bàrbera
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze kg
Fonedor	CALCENA, JOAN
Any fosa	1306
Descripció	Tenía en la parte superior gravadas estas palabras escritas en lengua latina: Laude Deum Verum, Populum voco, Congrego Clerum, Defuntos Ploro, Satan Fugo, Festa de Coro. Joanes Calconex me fecit, ano Domini 1306."
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1681
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	ANÓNIMO - Colección SERRANO MORALES
Data	1681

Nom	Campana del rellotge (A)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 0 Vora Altura del bronze kg
Fonedor	CARTELL, BERENGUER
Any fosa	1378
Descripció	
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	ANÓNIMO - Colección SERRANO MORALES
Data	1681

Nom	Simbalet, Anna Maria de la Crus
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 30 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos) 23,7 kg
Fonedor	DE VIELSA, MIQUEL
Any fosa	1631
Descripció	
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1805
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLIBRE D'ANTIQUITATS - CATEDRAL DE VALÈNCIA
Data	13-09-1631

Nom	Lo Manuel
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 140 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos) 1911 kg
Fonedor	TORRE, FELIP DE LA
Any fosa	1580
Descripció	
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1621
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	LLIBRE D'ANTIQUITATS - CATEDRAL DE VALÈNCIA
Data	30-09-1580

Campanes actuals

Nom	El Cimboriet
Localització	cimbori
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 30 Vora 3 Altura del bronze 30 Pes aproximat (en quilos)16 kg
Fonedor	GARCÍA, CRISTOBAL
Any fosa	1805

Descripció	La campana té un anagrama de Maria i al seu peu una senzilla inscripció: " # AÑO 1805 # "
Fotos	58
Tocs	Des de la desaparició dels campaners tradicionals (1965) i la posterior restauració del cimbori, la campana ja no es toca. De manera peculiar, el paper del Cimboriet ha sigut substituït per un sistema de comunicació molt més directe: durant els primers anys de l'existència del Gremi de Campaners Valencians fou per un intercomunicador a través la xarxa elèctrica; en 2004 es va substituir per un altaveu connectat a la megafonia de la Catedral.
Conservació, manteniment	Tota la instal·lació necessita ser restaurada: truja de fusta seca, ferratges solts, batall lligat des de fa molts anys, a banda de la impossibilitat física de poder tocar-la des del presbiteri.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant caldria incloure-la específicament en l'Inventari General de Béns Mobles.
Propostes	Creem que és indispensable que la campaneta de senyals torne a sonar, marcant els ritmes temporals en l'entorn pròxim de la Catedral. Hi han dos possibilitats de restauració: <ul style="list-style-type: none"> • Es podria fer com en algunes catedrals - Cuenca, Tarragona - que han reposat la corda i l'escolà marca cada dia una sèrie de moments litúrgics: els tocs de cor, les tres oracions (a l'obrir la Catedral, al mig dia i al tancar-la) i altres senyals. El tema no és fàcil, tant per la modificació visual que suposa la soga tallant el cimbori, com i sobre tot les dificultats per la manca de personal subaltern, afegides per la realització de molts dels actes litúrgics comunitaris (com ara el cor i la missa conventual) en l'antiga Aula Capitular, ara Capella del Sant Calze. • La ligeresa arquitectònica del cimbori dificulta la mecanització de la campana, mitjançant una instal·lació convencional (més de 100 m de cables elèctrics). Una possible solució, donat l'ample espai on s'ubica la campana, el seu ús limitat i el seu tamany mínim, podria ser la instal·lació d'un conjunt electromecànic alimentat per plaques solars i comandat per ràdio des de l'ordinador de les campanes. En aquest cas els tocs programats anunciarien la senyal per començar els tocs de cor o altres senyals, tant per programació automàtica (ordinador) com per ordre directa des de la sala de campanes.
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc; MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	06-11-1994

Nom	De quarts (A)
Localització	espanya
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 109 Vora 11 Altura del bronze 90 Pes aproximat (en quilos)750 kg
Fonedor	CASTAÑER, LLUÍS
Any fosa	1736

Descripció	<p>La campana té una complexa epigrafia, plena de defectes, en llatí i en espanyol. En la part alta posa " + JESVS MARIA Y JOSEPH IVACHIN Y ANA SEAN PATPONOS DEESTA CAMPANA # SE HIZO EN VALENZIA SIENDO INTENDENTE INTERINO D JVAN VERDES MONTENEGRO PROC GEN D MIGVEL FERRAGVT COME LC DE CARLET" que caldria haver escrit com "JESUS MARIA Y JOSE, JOAQUIN Y ANA, SEAN PATRONOS DE ESTA CAMPANA. SE HIZO EN VALENCIA SIENDO INTENDENTE INTERINO DON JUAN VERDES MONTENEGRO PROCURADOR GENERAL DON MIGUEL FERRAGUT COME LUCO DE CARLET". Les últimes paraules volen dir COMTE DE LA POBLACIO DE CARLET.</p> <p>Hi ha quatre gravats: una Crucifixió, un Sant Miquel, una Mare de Déu i un Sant Josep.</p> <p>En el mig hi ha una creu amb pedestal per una banda i en l'altra Sant Vicent Ferrer i als seus peus l'escut de la Ciutat de València, amb cinc pals rojos i sis grocs.</p> <p>En el peu un altra frase, incompleta per nombrosos defectes de fosa, que barreja el llatí i l'espanyol: "ME F... ICVS" + " CASTAÑER AÑO I736 " que segurament volia dir "ME FECIT LUDOVICUS CASTAÑER ANNO 1736", que traduït significa "EM VA FER LLUÍS CASTAÑER L'ANY 1736".</p>
Fotos	15
Tocs	Toc de quarts, un al primer, dos al segon, tres al tercer i quatre abans de que sone l'hora, des de les 08:00 fins a les 24:00. Durant la nit està programada per tocar sols un cop a la mitja i cap altra senyal.
Conservació, manteniment	
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc; MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	06-11-1994

Nom	El Micalet (B)
Localització	espadanya
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 235 Vora 27 Altura del bronze 203 Pes aproximat (en quilos)7514 kg
Fonedor	TRILLES, LLUÍS
Any fosa	1539

Descripció	<p>La campana té una sola inscripció en llatí, en la qual no hi figura ni l'any de fosa ni l'autor: "+ aue maria gracia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus benedictus fructus uentris tui iesus uirgo maria mater dei picima ora pro nobis peccatoribus amen + sante micaele arcaniele defende nos in prelio ut non peream" que calia haver escrit "aue maria gratia plena dominus tecum, benedicta tu in mulieribus (et) benedictus fructus ventris tui iesus. virgo maria mater dei piissima ora pro nobis peccatoribus, amen. sancte michael archangelus defende nos in praelio vel non pereamus."</p> <p>Es pot traduir com "Déu vos guard Maria plena de gràcia, el Senyor és amb vos, beneïda sou vós entre les dones i beneït és el fruit del vostre ventre Jesús. Verge Maria, Mare de Déu santíssima, pregueu per nosaltres pecadors, amén. Sant Miquel Arcàngel, protegiu-nos en la batalla, per què no morim."</p> <p>Per baix hi ha els gravats de la Mare de Déu, Sant Miquel, la Crucifixió i Sant Vicent Ferrer.</p>
Fotos	209
Tocs	<p>Exclusivament les hores del rellotge, sense repetició, de dia i de nit. Des del toc de glòria del dijous sant fins al toc de glòria del dissabte sant la campana roman en silenci (per programació de l'ordinador).</p> <p>En 2005 el Capítol de la Catedral va decidir que el Micalet no sonara des de la una fins les set del mati.</p> <p>Com a cosa extraordinària, el 8 d'octubre de 1988, vespra del 750 aniversari de la Conquesta de València, es va tocar amb el batall interior una sèrie de batallades prèvies al toc de les dotze de la nit. No ha hagut cap altre toc manual extraordinari per cap motiu, incloent la entrada del mil·leni. No obstant es tocà la campana a l'arribada i a l'eixida del Papa Benet XVI a la Catedral, així com a les tres batallades de l'Àngelus, amb motiu de la V Trobada Mundial de les Famílies, en juliol de 2006.</p>
Conservació, manteniment	La campana presenta un gran badat en la part superior, en torn a la batallera (desapareguda) i les anses (trencades). El badat, antic, es degué de produir en el moment de la caiguda de la campana, i no pareix que afecte al seu so greu.
Protecció	<p>Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12- 2018) (BOE núm 16 18-01-2019).</p> <p>Codi anotació preventiva 000000145362</p> <p>En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	ELECTRORECAMP S. L.
Data	22-05-2009

Nom	Campaneta dels Morts
Localització	Girola
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 20 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)5 kg
Fonedor	
Any fosa	1250ca
Descripció	Anepígrafa

Fotos	48
Tocs	Entrada de Misses de Quaresma i Misses de Difunts
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	11-06-1999

Nom	Campaneta de senyals
Localització	Girola
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 21 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)5 kg
Fonedor	
Any fosa	1600ca
Descripció	Anepígrafa
Fotos	17
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	1998

Nom	Campana gòtica
Localització	Museu
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 21 Vora 2,5 Altura del bronze 17 Pes aproximat (en quilos)5 kg
Fonedor	
Any fosa	1250ca
Descripció	La campana du una simple inscripció en majúscula gòtica, posada boca baix "DE DAROCA # DE DAROCA # DE DAROCA # # ". A banda dels cordons no té altra decoració.
Fotos	53
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145322 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.

Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍNEZ ROIG, Eliseo
Data	03-03-2021

Nom	L'Úrsula (1)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 65 Vora 8 Altura del bronze 62 Pes aproximat (en quilos) 209 kg
Fonedor	MARTÍ, ANTONI
Any fosa	1438
Descripció	<p>La campana té una senzilla inscripció en minúscula gòtica i en grec i llatí: "+ ihs benedictus deus in donis suis et sanctus" que calia haver escrit "ihsous benedictus deus in donis suis et sanctus".</p> <p>La frase forma part de les oracions habituals en els monestirs després del sopar: BENEDICTUS DEUS IN DONIS SUIS, ET SANCTUS IN OMNIBUS OPERIBUS SUIS que es pot interpretar com JESÚS - BENEÏT SIGA DÉU A CAUSA DELS SEUS DONIS I SANT ÉS EN TOTES LES SEUS OBRES.</p> <p>Hi ha quatre gravats, repetits dos a dos, d'un Ecce Homo i d'una Mare de Déu erecta amb Nen.</p>
Fotos	60
Tocs	Vols i repics
Conservació, manteniment	En el moment de la restauració va ser girada 1/4 de volta. En conseqüència encara és parcialment visible en (03) escrit en el terç la paraula "URSULA", probablement escrita pel campaner Rafael AGUADO ROMAGUERA, amb una pintura molt corrosiva i ben traçada. Durante els treballs de manteniment realitzats en novembre del 2013 es va verificar que el pes real de la campana és de 209 quilos i no de 159 com li correspondria pel seu diàmetre.
Protecció	<p>Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019).</p> <p>Codi anotació preventiva 000000145333</p> <p>En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	04-05-2004

Nom	La Violant (2)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 79 Vora 8 Altura del bronze 68 Pes aproximat (en quilos) 317 kg
Fonedor	DE LA VIÑA, JUAN ANTONIO
Any fosa	1735

Descripció	<p>La campana té una inscripció en llatí: "AVE # MARIA # GRACIA # PLE?A # DOMI?VS # TECVM # LAVI?A MEFECIT A??O M DCC XXXV" que es pot interpretar com DÉU VOS GUARD MARIA PLENA DE GRÀCIA EL SENYOR ÉS AMB VÓS. LAVIÑA EM VA FER L'ANY 1735.</p> <p>"AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM". És una variant de la salutació angèlica a Maria en Lc 1:28 on escriuen "AVE, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM" que pot traduir-se com ET SALUDE, MARIA, LA PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB TU". La inclusió del nom de Maria, que en el relat evangèlic figura en el versicle anterior, és habitual en aquests textos. També és relativament normal la confusió de GRACIA per GRATIA, en un moment en el qual les llengües vulgars comencen a tenir més ús que el llatí.</p> <p>També hi figuren una Mare de Déu sedent amb Nen, repetida dues vegades, i un Sant Miquel. En el mig hi ha una corretja en l'extrem de la qual hi posa "AVE MARIA", és a dir DÉU VOS GUARD MARIA.</p>
Fotos	41
Tocs	Vols i repics
Conservació, manteniment	<p>En el moment de la restauració va ser girada 1/4 de volta. En conseqüència encara és parcialment visible en (03) escrit en el terç la paraula "VIOLANTE", probablement escrita pel campaner Rafael AGUADO ROMAGUERA, amb una pintura molt corrosiva i ben traçada.</p> <p>Durant els treballs de manteniment de la truja, en novembre de 2013, ja que anava un poc fluixa i falta de pes, apareix en el braç el grafit "J. ESCURIOLA / J. ESCURIOLA / 22-11-1992" que correspon a un dels treballadors de l'empresa GERVIT que va muntar-lo en aquell moment. En eixos treballs s'ha augmentat el pes i el gruix de les platines de la part superior de la truja.</p> <p>Durante els treballs de manteniment realitzats en novembre del 2013 es va verificar que el pes real de la campana és de 317 quilos i no de 285 com li correspondria pel seu diàmetre.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient la inclusió específica en l'Inventari General de Béns Mobles de la campana.
Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Nom	La Bàrbera (4)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 84 Vora 10 Altura del bronze 92 Pes aproximat (en quilos) 526 kg
Fonedor	CASTAÑER, LLUÍS
Any fosa	1681

Descripció	<p>La campana té una inscripció bastant usual en les campanes antigues, tot i que poc comuna en terres valencianes, escrita en llatí: "+ ## LAVDODEVMVERVM ## POPVLVMVOCO ## CONGREGOCLERVM ### + ### DEFVNCTOSPLORO ### SATANFUGO ### FESTADECORO ###". Caldria haver separat les paraules, i haver escrit "LAVDO DEVM VERUM, POPVLVM VOVO, CONGREGO CLERVM, DEFVNCTOS PLORO, SATAN FVGO, FESTA DECORO", i que es pot traduir com LLOE EL DÉU VERITABLE, CRIDE AL POBLE, REUNIXC AL CLERGAT, PLORE ALS MORTS, FAIG FUGIR AL DIMONI, DECORE LES FESTES.</p> <p>A continuació hi ha quatre relleus de Sant Miquel. la Mare de Déu sedent amb Nen, Santa Bàrbera i un Calvari.</p> <p>Al mig peu hi figura el nom del fonedor, en llatí: " # LVDVBICVS # CASTAÑER # ME FECIT # ANNO # I68I #" que calia haver escrit "LUDOVICVS CASTAÑER ME FECIT ANNO I68I", és a dir LLUÍS CASTAÑER EM VA FER L'ANY 1681.</p>
Fotos	123
Tocs	<p>A partir de 1992, amb la truja restaurada, la campana toca diàriament els tres tocs de cor a les 09:01, 09:16 i 09:26. Igualment oscil•la, sense arribar a voltejar, abans de l'Àngelus de mig dia i de nit de dissabte i de diumenge, el primer a les 12:00 i el segon a les 19:30 en hivern (del 14 de setembre al 2 de maig) i a les 20:30 en estiu. També oscil•la per a la Sabatina, a les 19:45 hores, cada dissabte. Tots aquests tocs són automàtics i estan programats en l'ordinador.</p> <p>Igualment, i segons la Consueta, la campana volteja, mentre es repica la Caterina, per a la vespra de certes festivitats, en l'anomenat "senyal a les parròquies", que servia abans per coordinar el toc de tots els campanars de la ciutat. També participa en els tocs d'alba del dia de la Mare de Déu dels Desemparats i de la Mare de Déu d'Agost, així com en el vol general del mig dia del Corpus Christi. Igualment forma part del vol general extraordinari per esdeveniments molt especials, com ara el nomenament de Papa. Tots aquests tocs són manuals, i es fan voltejant la campana amb la corda corresponent.</p>
Conservació, manteniment	<p>La campana està desgastada en la boca. Ja fou girada 1/4 de volta, en segles passats, pel desgast. En conseqüència es va taladrar amb quatre trepans per posar una nova batallera. Durante els treballs de manteniment realitzats en novembre del 2013 es va verificar que el pes real de la campana és de 526 quilos i no de 343 com li correspondria pel seu diàmetre.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient la declaració específica com a Bé Moble d'Interès Cultural de la campana.
Propostes	A mig termini la campana, molt desgastada, haurà de ser duta a soldar per reomplir la part que falta (en alguns llocs supera els 10 cm).
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Nom	La Caterina (3)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 84 Vora 9 Altura del bronze 75 Pes aproximat (en quilos) 554 kg

Fonedor	
Any fosa	1305
Descripció	<p>La campana porta una inscripció estesa en tres línies. La primera en l'espalla, un lloc poc usual, on figura l'any: "+ A ? O # D?I # : M° : C C° C # : U° · # ", és a dir "ANNO DOMINI MCCCXV", que significa "L'ANY DEL SENYOR 1305". La breu inscripció es troba entre unes decoracions difícils d'interpretar, que semblen unes columnes i un frontó d'un temple grec. La inscripció s'havia llegit, en temps antics, com MCCCL, o siga 1350, ja que la U té un pal més llarg que l'altre, però no hi ha cap dubte, tant per que la mateixa U és emprada en paraules clares com AUE MARIA, i per què també coincideix amb el bisbe del moment. La primera transcripció exacta de la data de la campana es deu als treballs del Dr. Salvador-Artemi MOLLÀ i ALCANIZ per a la seua tesi doctoral.</p> <p>La segona inscripció està estesa en dos línies, amb nombroses abreviatures, marcades, com en l'anterior, per una espècie de ? : + : AUE : M : GRA : PLE?A : D?S : TECU : B?DCA : TU : I : MULIERIBVS : ET B?DCS : FRUCTUS : UETRIS : TUI : SCA : M : ORA : PRO : ?OBIS : + F R : R : VALET : EPS : ME FEC : FIERI" . La primera part és fàcil d'interpretar: "AVE MARIA GRACIA PLENA DOMINUS TECUM BENEDICTA TU IN MULIERIBUS ET BENEDICTUS FRUCTUS VENTRIS TUI. SANCTA MARIA ORA PRO NOBIS.", és a dir "DÉU VOS GUARDE MARIA, PLENA SOU DE GRÀCIA, EL SEMYOR ÉS AMB VÓS, BENEÏDA SOU VÓS ENTRE LES DONES I BENEÏT ÉS EL FRUT DEL VOSTRE VENTRE. SANTA MARIA PREGUEU PER NOSALTRES." La part final es pot interpretar com "FRATER RAIMUNDUS VALENTINUS EPISCOPUS ME FECIT FIERI", és a dir "FRAI RAMON BISBE DE VALÈNCIA EM VA FER FER". Frai Ramón DESPONT, O. P., fou bisbe de València des de 1289 a 1312. No figura el nom del fonedor, i les úniques decoracions, a banda de les esmentades "columnes" són alguna creueta amb decoracions vegetals, així com certes lletres també decorades.</p> <p>"AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM". És una variant de la salutació angèlica a Maria en Lc 1:28 on escriuen "AVE, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM" que pot traduir-se com ET SALUDE, MARIA, LA PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB TU". La inclusió del nom de Maria, que en el relat evangèlic figura en el versicle anterior, és habitual en aquests textos. També és relativament normal la confusió de GRACIA per GRATIA, en un moment en el qual les llengües vulgars comencen a tenir més ús que el llatí. Continua amb la salutació d'Isabel a la seua cosina Maria en Lc 1:42 "BENEDICTA TU INTER MULIERES, ET BENEDICTUS FRUCTUS VENTRIS TUI" que sol traduir-se com BENEÏDA TU ENTRE LES DONES I BENEÏT EL FRUIT DEL TEU VENTRE.</p>
Fotos	196
Tocs	Repic quan volteja la Bàrbera. No forma part dels tocs de mort. Sols volteja, llevat d'escasses excepcions, en els vols del Corpus Christi. Ja no forma part del repic. També sol tocar-se en el cas de visites acompanyades a la sala de campanes.
Conservació, manteniment	Bon estat. Batall antic amb soquet. Anses trencades a mitjans del XIX, per caiguda de la campana per un obús tirat des de la Ciutadella, contra uns revolucionaris que ocupaven el campanar. Malgrat això, la campana no va perdre la sonoritat original. Durante els treballs de manteniment realitzats en novembre del 2013 es va verificar que el pes real de la campana és de 554 quilos i no de 343 com li correspondria pel seu diàmetre.

Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145324 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	La campana presenta un estat acceptable en conjunt, però caldria pensar en un projecte de restauració més ambiciós del dut a termini en campanes normals, fins i tot antigues, degut a les especials característiques de la Caterina. La truja de fusta és de baixa qualitat, probablement descompensada, i feta de pedaços mal ensamblats, i podria ser convenient, a llarg termini, la seua substitució, atès que no sembla més antiga del segle XIX, tot i que no presenta problemes de seguretat a curt termini. No obstant, el punt més delicat és la conservació del bronze, amb aparició de taques verdes escamoses, probablement degudes a sulfurs. En la restauració del metall s'haurà de tenir en compte que la campana ha de seguir tocant, ha de continuar instal·lada en el seu lloc actual, i que les possibles capes de protecció han d'estar supeditades a la puresa sonora, és a dir que no hauran d'interferir en el toc i la reverberació de la campana. En conseqüència es tracta d'un delicat treball de restauració de metall, que haurà de tenir en compte totes aquestes limitacions.
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Nom	El Pau (5)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 90 Vora Altura del bronze 89 Pes aproximat (en quilos)422 kg
Fonedor	
Any fosa	1489
Descripció	La campana té una breu inscripció, en minúscula gòtica (llevat de les L que estan en majúscula), que utilitza el grec, el llatí i el valencià: "+ pauLus uocor si quis non obedierit uoci mee anathema sit any miL ccccLxxxix" i que es pot traduir com EM DIUEN PAU; SI ALGÚ NO OBEDIRA LA MEUA VEU, SIGA EXCOMULGAT. ANY 1489. És una variant de la segona epístola als Tessalonicens (2 Te 3:14) "Quod si quis non oboedit verbo nostro per epistulam, hunc notate, non commisceamini cum illo, ut confundatur" i que es pot traduir com "Si algú no segueix la norma que us donem en aquesta carta, assenyaleu-lo amb el dit i no hi tingueu més tractes; així s'averkonyirà de la seua actitud. ". A continuació hi ha a la part de fora un Ecce Homo; a la dreta una Mare de Déu erecta amb Nen; a la part de dins un Calvari i a la part esquerra un Sant Miquel Arcàngel. En el mig una garlanda posa 6 vegades "te deum laudamus" és a dir A VÓS DÉU US LLOEM.
Fotos	53
Tocs	Ha substituït el lloc de la Caterina en els repics i els tocs de cor: repica quan volteja l'Arcís i en les doblades. Forma també part dels tocs de mort. Sols volteja, llevat d'escasses excepcions, en els vols del Corpus Christi.
Conservació, manteniment	Bona. Batall antic amb soquet.

Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145347 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Nom	L'Arcís (6)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 94 Vora 11 Altura del bronze 78 Pes aproximat (en quilos)481 kg
Fonedor	TRILLES, LLUÍS
Any fosa	1529
Descripció	<p>La campana té una doble inscripció. En la part alta, en llatí posa "+ miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam ed cecundum muldidudi" amb una inusual separació entre paraules. Caldria haver escrit "misere mei deus secundum magnam misericordiam tuam et secundum multitudinem (misetationum tuarum dele iniquitatem meam)", que correspon al salm 51 (50) versicle 3 i que es pot traduir com TENIU PIETAT, OH DÉU, SEGONS EL VOSTRE AMOR, PER LA VOSTRA IMMENSA (TENDRESA ESBORREU EL MEU DELICTE). A continuació hi figuren els relleus de Sant Miquel, 3 Sants junts que podrien correspondre a la Transfiguració, un Calvari i una Mare de Déu erecta amb Nen. Més baix hi ha una garlanda amb màscares i decoració vegetal.</p> <p>En el centre hi ha una garlanda, amb una sivella i una corretja, en l'extrem de la qual sembla posar "ave maria", difícilment legible per defectes de fosa. També hi figura, a la banda de dins, un cartel amb dos àngels on està escrit, incís, amb bella epigrafia "TRILLES ME FECIT", és a dir TRILLES EM VA FER.</p> <p>En el peu figura una llarga inscripció en grec i valencià, per a la qual falta espai i posen en la línia superior el final de la frase: "desas sotsindich + ihs fon feta la present campana en lo mes de noembre any mil dxxuiiii esent oficials de la confraria del glorios sant arc s mestre pere uerduch selurgya antoni moret lois carasquer iuhan sapena maiorals nofre decas sindich bertomeu col" Aquesta frase, amb una inusual separació entre paraules, calia haver-la escrit com "+ ihsus fon feta la present campana en lo mes de novembre any 1529 essent oficials de la confraria del gloriós sant arcís mestre pere verduch cirurgià; antoni moret, lluis carrasquer, joan sapena maiorals; onofre decas síndic, bertomeu coldesas sotsíndic".</p>
Fotos	125
Tocs	Ha substituït el lloc de la Bàrbera en els repics i els tocs de cor, mentre el Pau repica. Forma també part dels tocs de mort. Sols volteja, llevat d'escasses excepcions, en els vols del Corpus Christi.

Conservació, manteniment	Defectes de fosa. Batall antic. Coixinets originals.
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145359 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	02-11-2002

Nom	El Vicent (7)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 113 Vora 13 Altura del bronze 101 Pes aproximat (en quilos)835 kg
Fonedor	BALLE, JOAQUIM
Any fosa	1569
Descripció	<p>En la part superior hi ha la següent inscripció en minúscula gòtica: "+ fugite partes aduerse # ecce uicit leo de tribu iuda # radix dauid # iesus chrus uincit chrus regnat chrus ii". La forma habitual és "ECCE CRUCEM DOMINI. FUGITE PARTES ADVERSAS. VICIT LEO DE TRIBU JUDA, RADIX DAVID. ALELUYA" Pot traduir-se com ESTA ÉS LA CREU DEL SENYOR, FUGIU ELS ENEMICS. VA VÉNCER EL LLEÓ DE LA TRIBU DE JUDÁ, DE L'ESTIRP DE DAVID. AL·LELUIA. És l'antífona de laudes de l'Exaltació de la Santíssima Creu, i també s'utilitza en el responsori de la Invenció de la Santíssima Creu. No obstant la tradició popular diu que Sant Antoni va donar una oració a una pobra dona que buscava ajuda contra les temptacions del dimoni. Sixto V, papa franciscà, va fer esculpir l'oració anomenada també lema de Sant Antoni en la base de l'obelisc que va manar erigir en la Plaça Sant Pere a Roma. En qualsevol cas en l'Apocalipsi (Ap 5:5) diu segons la versió de la nova Vulgata ET UNUS DE SENIORIBUS DICIT MIHI: "NE FLEVERIS; ECCE VICIT LEO DE TRIBU IUDAE, RADIX DAVID, APERIRE LIBRUM ET SEPTEM SIGNACULA EIUS" que traduïxen com PERÒ UN DELS ANCIANS EM VA DIR: «NO PLORES; MIRA, HA TRIOMFAT EL LLEÓ DE LA TRIBU DE JUDÁ, EL REBROT DE DAVID; ELL PODRÀ OBRIR EL LLIBRE I ELS SEUS SET SEGELLS.»</p> <p>Per baix hi ha quatre imatges diferents, les tres primeres de factura gòtica: un Calvari, una Mare de Déu erecta amb Infant i un Sant Miquel. Està també Sant Vicent Ferrer sedent entre dos escuts ovalats.</p> <p>En el mig hi ha una garlanda en forma de cinta amb una corretja i a l'extrem "aue maria", és a dir "ET SALUDE, MARIA", l'inici de la salutació angèlica.</p> <p>Hi ha dues creus de calvari. A la dreta, en la part alta de la creu, posa tres vegades "aue maria", i en el pedestal "VOX + DEI + + SONAT + " aquesta en majúscula gòtica amb el significat de "SONA LA VEU DE DÉU".</p> <p>La creu de l'esquerra duu en el pedestal " IOACHIM BALLE ME FECIT ANY MDLXIX" també en majúscula gòtica i combinant el valencià i el llatí i amb significat de JOAQUIM VALLE EM VA FER L'ANY 1559".</p>

Fotos	103
Tocs	
Conservació, manteniment	<p>Girada 1/4 per desgast de la boca. Batallera substituïda per una postissa, atornillada amb quatre cargols, segurament en el moment de girar la campana. El tirant central de la truja travessa el cap de la campana per seguretat, ja que les anses tenen nombrosos defectes de fosa, especialment la del mig, que es pot llevar amb les mans. En el moment de la restauració fou de nou girada 2/4 de volta. En conseqüència encara és parcialment visible en (00) escrit en el terç i en el mig dos vegades la paraula "VICENTE", probablement escrita pel campaner Rafael AGUADO ROMAGUERA, amb una pintura molt corrosiva i ben traçada. La paraula superior iniciava sobre l'imatge de Sant Miquel.</p>
Protecció	<p>Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145374 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Nom	L'Andreu (8)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 129 Vora 16 Altura del bronze 110 Pes aproximat (en quilos)1243 kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1605

Descripció	<p>La campana duu una simple inscripció en minúscula gòtica, una de les últimes: "ihs ## autem ## tranriens ## per ## medium ## ilorum ## ibat" que calia haver escrit "IPSE AUTEM TRANSIENS PER MEDIUM ILLORUM IBAT" de Lluc (4,30) que es tradueix per "però el mateix Jesús, passant entre ells, es va anar", probablement amb un sentit diferent de l'evangèlic: no es tracta de que Jesús fuja, sense que li facen mal (perquè no ha arribat la seua hora) sinó que la campana amb el seu so porta la veu, la presència de Jesús, enmig de la gent. En la mateixa línia, amb majúscula humanista, posa en llatí i valencià "ME FECIT VICENT MARTINS ANNO / MDCV" que vol dir EM VA FER VICENT MARTÍNEZ L'ANY 1605. Es planteja amb aquesta campana el mateix problema ja apuntat en altres del mateix autor: la utilització de la minúscula gòtica correspon a una major sacralització del text evangèlic, mentre que la majúscula humanística implica un sentit més laic, més humà del text? Nosaltres creiem en una explicació molt més senzilla. Per una part semblaria que els textos llatins no estan formats per tips mòbils - com qualsevol altra inscripció en campanes - sinó per monotips, és a dir per paraules ja formades. L'any, canviant ràpidament, i el nom del fonedor, no figurarien en aquest repertori i per tant s'utilitzaria el tipus de lletra existent en el moment de la fosa de la campana.</p> <p>Per baix hi figura un Calvari gòtic amb fornícula renaixentista, una figura estilitzada gòtica amb fornícula renaixentista, un Àngel Custodi renaixentista, Sant Miquel renaixentista i Santa Bàrbera renaixentista.</p>
Fotos	143
Tocs	
Conservació, manteniment	Batall modern amb nova subjecció i cable de seguretat. Restaurada en 1992 per la Generalitat Valenciana
Protecció	<p>Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019).</p> <p>Codi anotació preventiva 000000145385</p> <p>En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Nom	El Jaume (9)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 134 Vora 15 Altura del bronze 120 Pes aproximat (en quilos) 1750 kg
Fonedor	MOREL, TOMÁS
Any fosa	1429

Descripció	<p>La campana té una complexa inscripció, en bellíssima majúscula gòtica, que utilitza el grec, el llatí i el valencià. En la banda superior figura: "IHS # + XPS ? REX ? UENIT ? IN ? PACE ? DEUS ? OMO ? FACTUS ? EST (escut) THOMAS ? MOREL ? ME ? FECIT ? ANY ? MIL ? CCCC ? XX ? UIIII ? TE DEUS ? LAUDAMUS ? " amb algunes errades, ja que calia escriure "IHSOUS XPISTOS REX VENIT IN PACE. DEUS HOMO FACTUS EST. THOMAS MOREL ME FECIT ANY MCCCCXXVIII. TE DEUM LAUDAMUS", que es pot interpretar com JESÚS CRIST REI HA VINGUT AMB LA PAU. DÉU S'HA FET HOME. THOMAS MOREL EM VA FER L'ANY 1429. A VOS DÉU US LLOEM.</p> <p>A continuació figuren alternades i repetides tres vegades un gravat de la Mare de Déu sedent amb Nen i del Pare Etern sedent amb Crist crucificat entre els seus genolls, una iconografia molt poc habitual.</p> <p>Un poc més baix, tot i que encara en el terç, hi figura la següent inscripció greca, llatina i valenciana en majúscula gòtica, més petita però també molt bé formada (amb la diferència de tenir les S invertides) " XP? # UINCIT # XP? # REGNAT # XP? # INPERAT # XP? # ABOMNI # MALO # NOS # DEFENDAT # AUE # MARIA # GRACIA # PLENA # DOMINU? # TECUM # BENEDICTA # TU # IN # MULIERIBU? # ET # BENEDICTU? # FRUCTU? # UENTRI? # TUI # IH? # UERGE # # # " que calia haver escrit com "XPISTOS VINCIT, XPISTOS REGNAT, XPISTOS IMPERAT, XPISTOS AB OMNI MALO NOS DEFENDAT. AVE MARIA, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM, BENEDICTA TU IN MULIERIBUS ET BENEDICTUS FRUCTUS VENTRIS TUI IHSOUS. VERGE" i que es pot interpretar com CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENGA DE QUALSEVOL MAL. DÉU VOS GUARD MARIA, PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB VÓS, BENEÏDA SOU ENTRE LES DONES I BENEÏT EL FRUIT DE VOSTRE VENTRE JESÚS. VERGE. Així com la primera part de les invocacions és coneguda, i la segona forma part del salut angèlic, no sabem a què correspon la paraula "Verge" a la fi de la frase.</p> <p>Per altra banda, aquesta campana, anomenada tradicionalment "El Jaume" i associada a la important Confraria de Sant Jaume, no té cap element que permeta associar-la a aquest apòstol. En el mig peu hi ha tres cordons, el central més gruixut: sembla que hi havia la creença - que es repeteix en altres campanes medievals) que eixe cordó més gran millorva la sonoritat.</p>
Fotos	300
Tocs	<p>A partir de 1992, amb la truja de fusta restaurada, la campana forma part dels tocs ordinaris i extraordinaris de la Catedral, exclusivament de manera manual.</p> <p>Per alçar la campana, i degut al seu volum, cal dos persones, però per voltejar-la una a soles pot fer-ho, amb cert esforç. Quan hi ha personal abundant, la campana es toca amb dos cordes, i fins i tot amb una tercera persona en la tarima, per parar-la.</p>
Conservació, manteniment	La campana conserva la truja de fusta llatinada de France Carillons, amb els ferratges adaptats als trepans, després de la seua caiguda en 2014.
Protecció	<p>Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019).</p> <p>Codi anotació preventiva 000000145332</p> <p>En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier

Data	14-01-2000
-------------	------------

Nom	El Manuel (10)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 139 Vora 14 Altura del bronze 110 Pes aproximat (en quilos)1980 kg
Fonedor	DE VIELSA, MIQUEL
Any fosa	1621
Descripció	<p>La campana té una sola inscripció en llatí: "+ ECCE # CRVCEM # DOMINI # FVGITE # PARTES # ADVERSE # VICI LEO DE TRIBV YVDA RADIX ED DAVID # ALLELVIA # MIQVL # DE VIELSA # MEFE # CIT # AN # M # DC # XXI" que calia haver escrit com "ECCE CRCVEM DOMINI FVGITE PARTES ADVERSE. VICI LEO DE TRIBV JVDA RADIX DAVID ALLELUYA. MIQVEL DE VIELSA ME FECIT ANNO MDCXXI" i que es pot traduir com AQUESTA ÉS LA CREU DEL SENYOR, FUGIU ELS ENEMICS. EL LLEO DE LA TRIBU DE JUDÀ I DE L'ARREL DE DAVID HA VENÇUT, AL•LELUIA. MIQUEL DE VIELSA EM VA FER L'ANY 1621.</p> <p>Hi ha quatre gravats: un Calvari a la part de fora; una Mare de Déu sedent amb Nen a la dreta; un Sant Miquel a la part de dins i un Sant Antoni Abat a l'esquerra.</p> <p>També té una garlanda amb una sivella i una corretja, en l'extrem de la qual hi posa "AVE MARIA", és a dir DÉU VOS GUARD MARIA.</p> <p>A la part de fora hi ha una creu amb pedestal i a la de dins una sargantana.</p>
Fotos	295
Tocs	A partir de 1989, sense modificar la instal•lació tradicional, es va instal•lar un sistema de tir mogut per aire comprimit que sona el batall cada nit per al toc de les muralles. Com es tracta d'una cadena enganxada al batall, no afecta de cap manera als tocs manuals, consistents en el vol de la campana, ara amb sengles cordes unides a les dues ballestes, o al repic en combinació amb les altres campanes.
Conservació, manteniment	La campana té l'ansa batallera torta des del principi, de manera que quan volteja pegá mes en un costat que en l'altre.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. No obstant seria convenient la declaració específica com a Bé Moble d
Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Nom	La Maria (11)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 145 Vora 15 Altura del bronze 121 Pes aproximat (en quilos)1765 kg
Fonedor	CLERGET, JOAN

Any fosa	1544
Descripció	<p>La campana porta tres inscripcions diferenciades, totes en minúscula gòtica, encara que la superior amb lletres majors i amb les "s" correctament orientades. Diu la inscripció del terç: "tota pulchra es amica mea et macula non est in te + exaltata est sancta dei genitrix super choros angelorum a°n mi°l qu°iin x x x i i i i ". En contra de l'usual en epigrafia gòtica minúscula, hi ha separació entre paraules, i caldria que posara "tota pulchra es amica mea et macula non est in te + exaltata est sancta dei genitrix super choros angelorum anno mdxliv", és a dir "LA MEUA AMICA ÉS MOLT BELLA I NO HI HA CAP TACA EN ELLA. LA SANTA MARE DE DÉU ÉS ELEVADA PER DAMUNT DELS CORS ANGÈLICS. ANY 1544". La primera frase és del Cantar dels Cantars (4,7) i la segona de l'Ofici de l'Assumpció. Immediatament per baix hi ha una sèrie de relleus: Mare de Déu erecta amb Nen, Calvari, Mare de Déu erecta amb Nen, Sant Miquel, Mare de Déu erecta amb Nen, Calvari, Mare de Déu erecta amb Nen, Ecce Homo. Es tracta, en suma d'una sèrie de quatre representacions de la Mare de Déu, alternades amb dos Calvaris, un sant Miquel i un Ecce Homo.</p> <p>En el mig hi ha una inscripció amb lletra menor i les "s" invertides: "+ mon?trate e??e matrem ?umat per te prece? qui pro nobi? natu? tulit e??e tuu? virgo ?ingulari? inter omne? miti? no? culpi? ?oluto? mite? fac et ca?to? amen". Es tracta de dos estrofes de l'himne Ave Maris Stella atribuït a un monjo anomenat Fortunat, del 609, però que no fou utilitzat per a les vespres de la Mare de Déu fins al segle XI. Les estrofes es poden traduir per "MOSTREU QUE SOU MARE, QUE PER VOS ACULLA NOSTRES SÚPLIQUES AQUELL QUI VA NÀIXER PER NOSALTRES, PRENINT DE VOS L'ÉSSER. VERGE SINGULAR, DOLÇA COM CAP ALTRA, ALLIBEREU-NOS DE LA CULPA, FEU-NOS DÒCILS I CASTOS".</p> <p>Més baix, i encara en el mig, hi han tres línies amb inscripció minúscula gòtica i imatges de Maria erecta amb Nen als extrems: "?acrac virgini mariae opu? faelici fau?toq3 au?...tum ab?olutum autem per petrum calla ferran et ioann... ...anno ut ?upra?". La inscripció és difícil de transcriure perquè les lletres estan molt erosionades per defecte de fosa. No obstant són del major interès ja que hi indiquen el nom del o dels autors. Sembla que es pot interpretar com "ACABADA AMB FELICITAT I DEDICADA A LA VERGE MARIA, FOU FETA PER PERE CALLA FERRA I JOAN ... L'ANY ADÉS INDICAT".</p> <p>La campana està rodejada, com és usual en les gòtiques, per una garlanda de la qual es desprén una beta, a l'extrem de la qual hi figura "ave maria", és a dir "DÉU VOS SALVE, MARIA".</p>
Fotos	208
Tocs	<p>La única variació respecte als tocs tradicionals consisteix en el toc de senyals (oracions, ànimes) mitjançant un sistema d'aire comprimit controlat per l'ordinador que tira del batall com abans tirava la corda des de la casa del campaner (sistema instal·lat en 1989).</p> <p>El vol de la Maria suposa l'esforç de dues persones en sengles cordes, una de les qual ha de pujar després a la tarima per parar-la, tot i que és millor amb un altra persona dalt.</p>

Conservació, manteniment	<p>Girada 1/4 per desgast de la boca.</p> <p>Batallera substituïda per una nova atornillada amb quatre cargols, segurament en el moment de girar la campana.</p> <p>Encara és parcialment visible en (06) marcat en el mig "MARIA / DE LA / ASUNCION", probablement escrita pel campaner Rafael AGUADO ROMAGUERA, amb una pintura molt corrosiva i ben traçada.</p> <p>L'eix de l'esquerra (09) es movia dins del braç quan la campana voltejava. No obstant, i en 2004, seguint normes de conservació, es va repretar el cargol que el subjectava. Durant diversos mesos la campana es frenava i anava molt més malament, fins que sembla que ha tornat a la posició anterior, que permet el volteig de forma raonable, amb el toc de tres cordes. En 2016 els coixinets de bronze, que han quedat conservats en la sala de campanes, han sigut substituïts per rodaments autocentrats, conservant tota la truja i ferratges originals, de manera que ara la campana pot voltejar amb major facilitat amb el toc de dues cordes.</p>
Protecció	<p>Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019).</p> <p>Codi anotació preventiva 000000145363</p> <p>En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	12-06-2004

Información completa: [Catedral de Santa Maria - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (09-07-2026)